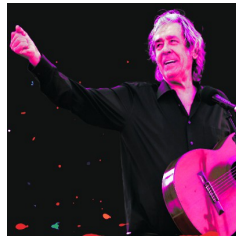

Història de la Literatura Cantada. Paco Ibáñez “Lobito bueno”

Objectius

- Fomentar la literatura a través de la música i l'expressió oral i desenvolupar el gust per la lectura a través de les audicions.
- Propiciar l'oralitat i la memòria a partir de les activitats proposades així com l'expressió d'emocions, coneixements i arguments a l'entorn dels temes de les cançons.
- Experimentar i indagar en les possibilitats expressives del so, de la imatge i del moviment i apreciar que l'art és una manera de donar forma a les experiències, a les idees i a les emocions.
- Conèixer i experimentar les possibilitats que ofereix la veu, el cos, els sons, els instruments, l'experiència artística, la comunicació audiovisual, els materials, les TIC, mitjançant els llenguatges artístics i la realització de projectes expressius i de comunicació.
- Comprendre que les manifestacions artístiques i culturals estan fetes per homes i dones i per a la gent, i representen les seves experiències.

Descripció de la proposta

El projecte està dirigit pel Dr. Antoni Rossell des de la Universitat Autònoma de Barcelona i liderat des d'una perspectiva teòrica de literatura oral que destaca els eixos “oralitat”, “memòria” i “música”. La proposta “Lobito bueno” és la primera part d'un itinerari d'història de la literatura cantada que es fa per a primària, secundària i batxillerat a partir dels poemes de tots els temps interpretats per Paco Ibáñez. L'alumnat arriba al text a partir de l'audició de les cançons, amb seqüències didàctiques que donen prioritat a l'oralitat, l'emoció i la memòria. Per aconseguir-ho es presenten seqüències didàctiques que afavoreixen, per la seva varietat, els diferents tipus d'aprenentatge de les intel·ligències múltiples.

El projecte comparteix objectius de l'àrea de llengua i d'educació artística connectant experiències, significats, emocions, idees i pensaments. Els materials contemplen la diversitat de l'aula amb l'accés, per exemple, a les cançons de Paco Ibáñez presentades en llenguatge de signes, i amb la presència de nombroses activitats artístiques al voltant de les cançons.

Aspectes didàctics i metodològics

El material està format per deu unitats didàctiques a partir de deu poemes interpretats per Paco Ibáñez que s'han seleccionat tenint present el seu contingut i el seu lligam amb gèneres infantils (conte, faula, corrandà). Cada unitat participa de diferents estratègies de lectura. L'alumnat coneix les dades bàsiques del poema o cançó, aprèn estratègies de participació col·lectiva, reconeix l'adequació del text a la música, memoritza textos i n'explora el ritme.

Globalment les unitats poden ser utilitzades en el marc dels trenta minuts de lectura al llarg de tot el curs, tant a la biblioteca com a l'aula.

Hi ha possibilitat d'ajustar els materials a la diversitat. La web "*A flor de tiempo*" (<http://www.aflordetiempo.com/>) ofereix la transcripció de les cançons en llenguatge de signes i el nostre projecte presenta evidències i produccions d'una escola d'educació especial com a exemple.

El treball de totes o algunes d'aquestes unitats didàctiques pot concloure en un producte final (festa literària de final de curs, obra de teatre amb cançons, enregistraments i produccions audiovisuals) Aquest producte final pot comportar la participació de tota l'escola i es poden emmarcar en una activitat de projecció exterior.

L'activitat es pot avaluar amb un carnet i/o un portafoli de lectura i audicions que acrediti/n l'alumnat en la participació de l'experiència: música escoltada, activitat realitzada, grau de realització del treball individual i del treball en grup i que pot ser també un instrument interessant per recollir el grau de satisfacció personal abans i després de l'experiència.

Recursos emprats

.Per al professorat:

- Annex links youtube
- Guió contingut activitats poemes
- Antologia dels poemes seleccionats
- Document Currículum Llengües
- Articles sobre oralitat i música
- Selecció d'evidències o mostra de productes finals

.Per a l'alumnat:

- Unitats didàctiques
- Model de carnet de lectura i audicions

El nom dels autors de cada unitat didàctica figura a la capçalera dels documents i ha de ser visible en l'ús que se'n faci.

Continguts, competències i processos que es treballen de forma destacada

El projecte vetlla especialment per les competències de la Dimensió Comunicativa i destaca de forma específica les que se centren a parlar, conversar, escoltar, llegir, comprendre, entendre el funcionament de la llengua a partir de l'expressió d'emocions i sentiments.

En la Dimensió Literària cal destacar l'audició i visionat de productes audiovisuals adequats a l'edat per fomentar i potenciar el gust estètic, l'adquisició de l'hàbit de lectura a partir de l'ús de molts estímuls: audició, lectura i memorització de textos, poemes, cançons, refranys o dites; biblioteca d'aula i d'escola, revistes escolars, gravacions, ús de mitjans audiovisuals o dramatitzacions.

Alumnat a qui s'adreça especialment

"*Lobito bueno*" s'adreça a tots els alumnes de 5è primària. Per tal de mostrar les possibilitats d'adaptació del projecte, l'Escola Bernat Metge del Prat de Llobregat proposa altres recorreguts dels poemes en el cicle inicial i en el cicle mitjà. La totalitat o part dels materials de cada unitat didàctica es pot adaptar a la diversitat de l'aula i permet el treball en grups diferenciats

Interdisciplinarietat, transversalitat, relacions amb l'entorn

Llengua catalana i castellana, música, visual i plàstica, ciències experimentals, ciències socials i tutoria.

Documents adjunts

Material per al professorat.

- Descripció del projecte de la proposta "*Lobito bueno*". Mapa conceptual de la idea general
- Article del Dr. Antoni Rossell sobre la literatura i la música en l'obra de Paco Ibáñez
- Antologia dels poemes
- Instruccions per entrar a la web "*A flor de tiempo*" de Paco Ibáñez

Material de treball per a l'alumnat.

- Deu unitats didàctiques per a primària.
- Carnet d'audicions

Autoria

El material de la proposta "*Lobito bueno*" ha estat realitzat per María Elena García López, Mercedes Lorenzo Cantón, María José Quero Barrera i Susanna Rafart Corominas. Hi han col·laborat, en les unitats que s'especifiquin, altres membres del grup de treball "Història de la literatura cantada".

El pilotatge correspon al Servei Educatiu del Baix Llobregat i s'ha dut a terme a les escoles del Prat de Llobregat: Escola Bernat Metge, Escola Mare de Déu del Carme, Escola Josep Tarradellas. Escola d'Educació Especial Can Rigol, Escola Pompeu Fabra i Escola Jaume Balmes. Formen el grup els professors Laura López, Ana María Gallardo (música), Emilia Lucha, Antonio Linares, Lluís Fernando Sáiz, Mercedes Porcel, Pilar Gracia, Raquel Julián, Montse Torrén, Flora Ojero, Rodrigo Fafián, Marta Pons, Isabel Chacón, Juan José Luján, María José Quero, Mercedes Lorenzo, Helena Verdoy.

